

POSUDEK ŠKOLITELE DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení doktoranda: Mgr. Eva Marková

Studijní program: Ošetřovatelství

Školitel: **doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph. D.**

Název disertační práce: Pracovní strategie sester na řídicích pozicích

Aktuálnost zvoleného tématu

Téma dizertační práce zaměřené na pracovní strategii sester na řídicích funkcích se zabývá profesní kariérou a manažerskou pozicí vedoucí sestry. Téma považuji za aktuální především proto, že kvalitní střední a vrcholový management je jedním z důležitých pilířů fungování zdravotnické organizace. Struktura manažerských pozic v ošetřovatelství prošla po roce 1989 velkými změnami, které souvisejí s transformací zdravotnického systému a tyto změny zákonitě kladou vyšší nároky na manažerské schopnosti řídicího aparátu, neboť vyžadují náročnější způsoby řízení, než byly uplatňovány v předchozím zdravotnickém systému. V české ošetřovatelské literatuře se nesečkáme s tématem, které by se do hloubky zabývalo životní a pracovní strategií sester na řídicích pozicích. Podobně je tomu v zahraniční literatuře, kde se objevuje spíše popis manažerské role. Pokud doktorandka v práci hovoří o vedoucí sestře, má na mysli sestru, která je ve zdravotnické organizaci na manažerské pozici první nebo střední linie. V obou případech pod tyto pojmy zahrnuje staniční a vrchní sestru. Pokud popisuje pouze jednu z těchto manažerských pozic, uvádí vždy konkrétně, o kterou se jedná.

Stanovené cíle

Téma hodnotím jako velmi zajímavé, přínosné, stanovené cíle za významné k výše uvedené aktuálnosti tématu. Autorce jde o to, aby porozuměla hodnotám a postojům vedoucích sester, objasnila jejich rozhodovací strategie při volbě profesní dráhy a manažerské pozice a pochopila, jak se vyvíjely jejich kariérní manažerské dráhy a jak se navzájem prolínají a ovlivňují jejich životní a pracovní dráhy.

Metodika

Doktorandka zvolila kvalitativní šetření s cílem analyzovat profesní dráhy a manažerské pozice vrchní sestry v závislosti na podmínkách zdravotnického zařízení a se zřetelem na rodinné zázemí. Profesní kariéra a manažerská pozice jsou pojímány jako fenomény, které jsou vázány na kontext systému zdravotnického zařízení. Data byla získána technikou polostrukturovaných rozhovorů s vybranými vrchními sestrami ve fakultních nemocnicích a byla integrována za pomoci jednoho z klasických kvalitativních přístupů, prostřednictvím tzv. metody zakotvené teorie. Šlo o záměrný výběr se 13 sestrami.

Zpracování získaných dat, výsledky

Na základě provedené analýzy dat vytvořila doktorandka model profesního paradigmatu, kterým se snaží dokázat, že vrchní sestra prochází několika fázemi profesní kariéry, které nazývá: Hledání oboru, Kolečko (střídání ošetrovatelských oborů a pracovišť), Z nouze ctnost (situace, kdy sestra vychovávající dítě, zvolí pracoviště s takovým režimem, který tuto péči dovoluje) a Ukotvení v ošetrovatelském oboru. Od fáze Ukotvení v ošetrovatelském oboru se potom odvíjí manažerská kariéra sestry. Životní příběhy vrchních sester, jsou vytvořené na základě informací získaných z kvalitativních rozhovorů, obsahují údaje, které se ukazují být způsobilé pro manažerskou pozici. Jde i o některé aspekty z období dětství a dospívání (např. počet sourozenců, důvod volby studia). Sestra se stává po určité době vedoucí směny nebo zástupkyní staniční sestry a posléze staniční a vrchní sestrou. V této pozici používá podle okolností kombinaci několika manažerských stylů jako autoritativní, demokratický a konzultativní. Teoretický model profesního paradigmatu vrchních sester, zkonstruovaný na základě analýz empirických dat, otevírá cestu k dalšímu zkoumání, ve kterém bude popřípadě možné prověřit některé detailnější souvislosti jako je např. průběh profesní dráhy sester, jejich styly řízení ad.

Závěr

Náročný a analyticky rozsáhlý přístup doktorandky vytvořil předpoklady pro další prohloubení zkoumání v dané oblasti. Získané a utříděné poznatky přispívají k obohacení současného stavu poznání určitých oblastí ošetrovatelství. Zpracovala velké množství teoretický poznatků, které nyní postupně publikuje. Vrcholový management zdravotnických organizací může výsledky šetření využít při plánování a realizaci některých opatření v oblasti

řízení lidských zdrojů a při zabezpečování dalšího vzdělávání pro zlepšení a přesnější nastavení vzdělávacích konceptů budoucích vedoucích sester. Svoji prací si autorka dizertační práce vytvořila dobré východiska pro event. další šetření. Prokázala vědeckou erudici, přesnost a samostatnost logického myšlení i dovednosti ve sféře empirického výzkumu.

Předložená disertační práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, doporučuji ji k obhajobě a na základě toho **navrhují udělit Mgr. Evě Markové akademický titul "philosophiae doktor" ("PhD") ve studijním oboru Ošetřovatelství.**

V Českých Budějovicích dne 15. 5. 2013

doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph.D.